1859. N°. 70.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG 13 JUNIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 11 Junij.

Door de afdeeling Leyden van de Vereeniging ter bevordering van fabriek- en handwerksnijverheid in Nederland is door tusschenkomst van het hoofdbestuur aan de regering een adres ingediend, betrekkelijk de heffing van het patentregt. Bij de indiening van dit adres, heeft het hoofdbestuur, zich geheel vereenigende met de beschouwingen in het adres voorkomende, de regering dringend verzocht het daarheen te willen leiden, dat in een niet ver verwijderd tijdstip, de daarin bedoelde belasting, die zoozeer op den nijveren stand blijft drukken, worde opgeheven.

In bovengenoemd adres worden de bezwaren van handel en nijverheid tegen het beginsel, waarop de heffing van het patentregt rust, volgenderwijze opgegeven:

Het patentregt is eene belasting op de inkomsten, die door handel en nijverheid worden verkregen. — De patentwet heeft daaronder wel begrepen eene belasting op de openbare vermakelijkheden en eene personele belasting op het gebruik en de bewoning van schepen en schuiten — in de hoofdzaak en in het algemeen is het patentregt evenwel eene belasting op de uitoefening van beroepen en bedrijven, handel en fabriekwezen, met uitzondering van landbouw en veeteelt. — Alle patentpligtigen deelen met alle ingezetenen in de overige rijkslasten; maar niet alle ingezetenen worden, gelijk de patentpligtigen, begrepen in eene incometax. — Het patentregt is een incometax van de ergste soort, d. i. van zulk een' aard, dat daarop de meest gewigtige bezwaren, tegen zulk soort van directe belastingen aangevoerd, in vollen nadruk toepasselijk zijn.

Deze stellingen worden verder in het adres breeder ontwikkeld, en ten slotte zegt de afdeeling:

Kan de vraag niet zijn, of 's rijks schatkist zulk eene belasting kan missen; — 't moet het onderwerp van ernstige overweging uitmaken of zij zulk een verderfelijk en onregtvaardig middel nog langer in de rij harer inkomsten mag gedoogen. Wil men de nijverheid te hulp komen door hetgeen men het brood der nijverheid noemt te ontlasten en de belasting op de brandstoffen af te schaffen, de belangen van handel en nijverheid zullen tegader en veel meer worden bevorderd bij de afschaffing van het patentregt, terwijl het verlies voor 's rijks schatkist veel minder bedraagt. Men zal daarbij het kiesstelsel zuiveren van een zeer bedenkelijk bestanddeel, dat het kiesregt bederft, omdat de aanslag in het patentregt heterogeen schijnt aan de grondslagen waarop het stelsel rust. — Maar wat wel het zwaarste weegt en verdere bedenkingen afsnijdt tegen het voorstel der afdeeling, om het patentregt af te schaffen, — is de waarheid, dat een incometax moet zijn algemeen of zij werkt bedriegelijk: wat de schatkist op die wijze verkrijgt, gedijt niet.

— Het getal der in het Werkhuis alhier opgenomenen bedroeg gedurende deze week dagelijks van 91 tot 106 personen.

— De minister van oorlog zal op 25 Julij aanst. aanbesteden de levering van 24,000 blikken veldflesschen, met kurken stoppen en bruinlederen draagriemen, in vier perceelen.

— In den loop dezer maand zal te Woerden worden aanbesteed het bouwen van een bergplaats voor holle projectielen.

— Ingevolge art. 64 der prov. wet komen de staten van verschillende provinciën dit jaar op Dingsdag den 5den Julij aanst. bijeen. Zij moeten in hunne gewone zomervergaderingen, o. a., voorzien in de aanvulling van 13 plaatsen van leden der eerste kamer van de staten-generaal, voor de leden die dit jaar als zoodanig aftreden, maar weder verkiesbaar zijn. De bedoelde aftredende leden zijn de heeren: (Noordbrabant) jhr. mr. M. A. J. van der Beken Pasteel; (Gelderland) jhr. mr. C. E. J. F. van Nispen van Pannerden en mr. C. H. baron van Rhemen van Rhemenshuizen; (Zuidholland) A. van Weel Dzn. en mr. P. Loopuyt; (Noordholland) A. F. Insinger en F. van der Oudermeulen; (Zeeland) jhr. mr. M. C. Paspoort van Grijpskerke; (Utrecht) jhr. mr. J. Huydecoper van Maarsseveen; (Friesland) jhr. mr. F. J. J. van Eysinga; (Overijssel) mr. J. D. C. baron van Heeckeren van Wassenaer tot Twickel; (Groningen) mr. J. J. Cremers; (Limburg) P. Regout.

— Door de prov. staten van Utrecht is benoemd tot lid van de eerste kamer der staten-generaal, in plaats van den heer J. D. C. C. W. baron d'Ablaing van Giessenburg, de heer mr. A. J. van Beeck Calkoen. (Deze verkiezing konden wij in ons vorig nommer niet opnemen, aangezien het berigt daarvan *per telegraaf* ons eerst tegen half 8 ure in handen kwam, hoewel het ten 4 ure 37 minuten te 's Hage was aangeboden.)

— In het *H. en Effbl.* leest men: van verschillende zijden wordt ons medegedeeld, dat de examens tot toelating voor het hooger onderwijs, zoowel als die ter verkrijging van een academischen graad, of na den afloop der voorbereidende studiën, met meer strengheid dan vroeger, op last der hooge regering worden afgenomen.

— De haringvloot zal dit jaar bestaan uit 97 schepen, waarvan 6 als jagers zullen dienen. Van Vlaardingen zijn 62 schepen uitgerust. De algemeene zeildag is bepaald op 15 dezer, hoewel men verneemt dat sommige schepen reeds vroeger zullen vertrekken.

— Men verneemt dat indien de minister van oorlog zijn besluit niet intrekt, niet minder dan 65 kadets, allen van het 2de studiejaar der kon. milit. akademie, gedurende de vacantie aan de akademie zullen verblijven. Dit is nog een gevolg van de ongeregeldheden, door die van genoemd studiejaar in vorigen jare bedreven, en waaraan allen zouden schuldig zijn, behalve 14, die op dat oogenblik niet tegenwoordig waren.

— In de Engelledesche katoenspinnerij te Almelo heeft Woensdag ll. een groot ongeluk plaats gehad. Een jongeling bezig zijnde om, toen de machine in beweging werd gebragt, de riemen over de raderen te leggen, nam zich niet genoegzaam in acht, en geraakte met den arm tusschen den riem en het rad. Op die wijze werd hij met het rad rondgedraaid en toen men de machine stil deed staan was zijn hoofd reeds verpletterd en het ligchaam deerlijk verminkt.

's GRAVENHAGE, 11 Junij.

Z. M. heeft benoemd tot ridder der militaire Willemsorde 4e klasse den kapitein der infanterie van het Oost-Indisch leger L. T. F. Timmermans, ter belooning voor de krijgsverrigtingen in Augustus en September 1857, op Timor.

— Z. M. de koning heeft magtiging verleend om personen, geene miliciens zijnde, bij de regimenten infanterie als vrijwilligers aan te nemen, die slechts eene lengte hebben van 1 el 5 palm 8 duim, doch overigens van een gezond en krachtig ligchaamsgestel zijn.

— Z. M. de koning wordt den 16den dezer van het Loo in deze residentie terug verwacht.

— H. M. de koningin is gisteren van hare buitenlandsche reis alhier teruggekeerd. Z. K. H. de prins van Oranje bevond zich aan het station om H. M. te ontvangen en vergezelde haar naar het paleis het Huis ten Bosch, alwaar zij hun intrek hebben genomen.

— Naar wij vernemen zijn door Z. M. aangewezen om Z. K. H. den prins-regent van Pruissen te complimenteren (die den 14den dezer te Cleef zal aankomen om de feesten aldaar bij te wonen), de commissaris des konings in de provincie Gelderland, de graaf van Limburg Stirum, benevens de heer generaal-majoor M. baron van Geen.

— De minister van binnenl. zaken heeft als leerlingen voor de telegrafie toegelaten I. S. Mars te Utrecht, J. A. A. Plok te 's Gravenhage, W. F. Bueninck te Arnhem, H. W. F. Seelenhorst te 's Gravenhage, A. Jansen te 's Gravenhage, L. D. Deenik te Culenborg, J. A. Verveen te Rotterdam, W. G. van Rossum te Utrecht, H. J. van Vianen te 's Gravenhage, J. W. van der Noordaa te Zwijndrecht, T. L. Lansdaal te Empel, W. Leyds te Hoogeloon, S. H. de Beer te Groningen, P. C. G. Engelbregt te Leyden, J. Theunisse te St. Annaland.

— Aan het ministerie van financiën is ontvangen eene som van *f* 10 en nog eene van *f* 13, wegens verschuldigd successieregt ingezonden.

— Mevr. A. Ristori, de beroemde tragédienne, zal op Zaturdag 2 Julij aanst. met een Italiaansch tooneelgezelschap alhier eene voorstelling geven.

— Van hier wordt aan de *Amst. C.* het volgende geschreven: Men verneemt, dat de regering, thans genoegzaam voorgelicht omtrent de zienswijze van den eenen tak der volksvertegenwoordiging over de hervorming van ons regtswezen, in den aanvang van de volgende zitting der tweede kamer onderscheidene afzonderlijke wetten tot dat doel zal voordragen, en wel in de eerste plaats tot vermindering van het getal provinciale geregtshoven, en voorts om de procedure minder kostbaar en langzaam te maken, door het doen wegvallen van onnoodige formaliteiten en den dubbelen bijstand van advokaat en procureur."

— Gisteren heeft er zoowel hier als in de omstreken een zwaar onweder gewoed. Naar men uit het Westland verneemt, is daar een molen door den bliksem getroffen en verbrand. Ook meldt men uit Monster, dat drie arbeiders, gezeten op een wagen die bespannen was met twee paarden, door het onweder werden overvallen; de paarden werden door den bliksem getroffen en vielen oogenblikkelijk dood neder. Een der arbeiders werd mede getroffen en is lam. Ook is aldaar eene boerderij afgebrand.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 10 Junij.

De verkiezingen die op den 14den dezer moeten plaats hebben, ter vernieuwing van een gedeelte der wetgevende kamers, trekt ditmaal bijzonder de aandacht, uithoofde er onder de vrijzinnige partij, gelijk reeds lang te

voorzien was, eene scheuring is ontstaan. Die partij is thans verdeeld in gematigde en ultra-liberalen, of zoo als men het noemt, oude en jonge liberalen. Die splitsing heeft zijn beslag gekregen door de weigering van den heer Orts, thans ondervoorzitter van de wetgevende kamer, om op de lijst der kandidaten van de vrijzinnige kiesvereeniging te staan, te gelijk met twee personen, die men gelooft dat de democratische rigting zijn toegedaan. Van den kant der conservative partij is van die gelegenheid terstond gebruik gemaakt om eene poging te doen tot verzwakking van de heerschappij der liberale partij in de hoofdstad des rijks; er is namelijk eene vereeniging gevormd van kiezers, die eendragtige zamenwerking van katholiek en liberaal, als in 1830, tot leus hebben en tevens de kiezers aan den dikwerf drukkenden invloed der kiezersvereenigingen wenschen te onttrekken.

— Een brief uit Auckland (Nieuw-Zeeland) meldt dat de nog vermiste schipbreukelingen van de *Constant* door een walvischvaarder zijn gered.

ENGELAND.

LONDEN, 10 Junij.

In de zitting van Donderdag zijn in het lagerhuis de beraadslagingen voortgezet over het adres van antwoord op de troonrede, en het daarbij voorgestelde amendement, tot het uitbrengen van een votum van wantrouwen jegens de regering. De heer Fitzgerald heeft zich toen gunstig voor de staatkunde der regering uitgelaten, wat betreft het handhaven der onzijdigheid, omdat, naar zijne zienswijze, lord Palmerston zich afhankelijk maakt van Frankrijk, terwijl daarentegen het ministerie Derby, zoowel ten opzigte van dien staat als van Oostenrijk, zijne zelfstandigheid bewaart. De heer Bright verklaarde zich tegen de regering, op grond dat hij geen vertrouwen stelt in hare getrouwheid aan het beginsel van onzijdigheid en hare krijgstoerustingen beschouwt als bepaaldelijk gerigt tegen Frankrijk. De heer Duncombe verlangde mededeeling van de instructiën, die aan de officieren, welke door de Engelsche regering zoowel bij het Oostenrijksche als bij het Fransche leger verbonden zijn, gegeven werden; hij noemde de zending dier officieren een stelsel van militaire bespieding, hetwelk Engeland tot oneer verstrekt.

— In een brief uit deze stad leest men omtrent den tegenwoordigen parlements-strijd het volgende: Het is geene kabinets-strijd, het is een Europeesch vraagstuk dat thans onder den schijn eener kabinets-quaestie wordt gevoerd. Niemand zal zich om den tuin laten leiden door de verklaringen van onzijdigheid door de beide partijen afgelegd. De eene partij staat het belang van Oostenrijk, de andere dat van Frankrijk voor en in eene wezentlijke onzijdigheid stelt niemand eenig vertrouwen. Het volk verlangt, gelijk de troonrede zich uitdrukt, eene volkomene en onpartijdige onzijdigheid, maar verschillende omstandigheden doen ons daaraan twijfelen. Het volk is nog te veel onder den invloed van oude vooroordeelen en de Krim-oorlog heeft door een tweetal jaren van broederschap geene eeuwen van naijver doen vergeten; het leger herinnert zich nog altijd met smart de adressen van de Fransche kolonels van voor twee jaren; de aristocratie is klaarblijkelijk geneigd voor de instandhouding van den toestand van 1815; onder de middenklasse, de nijvere en handeldrijvende lieden, bestaat eene opregte begeerte naar onzijdigheid, maar buiten haar, buiten de partij-quaestie en de ministeriële intrigue, verlangt men de onzijdigheid niet, wanneer die dienen moet tot verhooging van Frankrijks roem, om de overwinning aan zijne wapenen te geven, en tot uitbreiding van zijnen invloed; want er bestaat een ingewortelde naijver tusschen de beide volken, een naijver die, in weerwil van alle verzekeringen van sympathie en overeenstemming, duidelijk aan het licht komt.

— De *Times* heeft in een zijner artikels betoogd dat er geene andere oplossing van het Italiaansche vraagstuk, waartoe Engeland zijne toestemming kan geven, mogelijk is, dan de zoodanige waarbij Lombardye zijne eigene regering onder bescherming der groote mogendheden verkrijgen zou, terwijl aan Parma, Modena en Toscana de vrije keuze van hunne regeringen behoort te worden overgelaten. Indien Engeland geroepen mogt worden om tot de regeling van het Italiaansche vraagstuk mede te werken, dan is het, volgens dat blad, verpligt om te eischen dat de Paus uitsluitend bisschop van Rome blijve en dat in den Kerkelijken Staat het bestuur in handen van leeken overga, ten einde de aldaar vurig verlangde hervormingen in te voeren.

— De *Times* berigt dat het opperbevel over het Oostenrijksche leger in Italie aan graaf Giulay ontnomen en aan baron von Hess opgedragen is.

— Drie Oostenrijksche schepen, die aan de waakzaamheid der Fransche en Sardinische kruisers zijn ontsnapt, zijn te Falmouth binnengeloopen; het zijn de *Armenia* van Alexandrie, de *Dussau* van Matanzas en de stoomboot *Beppi* van Marathonisi.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Junij.

De *Moniteur* heeft thans een meer uitvoerig berigt medegedeeld over den slag van Magenta. In den morgen van den 4den stonden 125,000 Oostenrijkers voor den keizer, die met eene divisie grenadiers der garde tegen zulk een veel grootere magt moest strijden. Al de generaals hebben blijken van moed gegeven. De Fransche generaal Wimpffen werd gekwetst; van de grenadiers der garde sneuvelden de kolonels Desmé en Maudhuit. De zouaven hebben 200 man, de grenadiers even veel verloren. In het hevigst van het gevecht kwam generaal de Mac Mahon met zijn korps hulp verleenen. De strijd werd fel voortgezet, en daarbij verloren de Franschen 1500 man, maar 10,000 Oostenrijkers werden buiten gevecht gesteld, terwijl de Franschen 5000 krijgsgevangenen maakten. De Oostenrijkers hadden vier legerkorpsen in het vuur. Alles bijeengenomen heeft het Fransche leger, gedurende vijf dagen sedert het vertrek van Alessandria, drie gevechten geleverd en een veldslag gewonnen. Sardinie is van de Oostenrijkers bevrijd, en deze hebben, sedert den slag bij Montebello, 25,000 man aan dooden en gekwetsten, 10,000 krijgsgevangenen en 17 kanonnen verloren, terwijl 30,000 ransels door de overwinnaars van het slagveld zijn opgeraapt.

— Hoewel de stad zoowel voor de overwinning te Magenta, als voor den intogt des keizers te Milaan, bij herhaling luisterrijk is verlicht geworden, zoo begint men toch te gevoelen dat deze gewigtige gebeurtenissen ook hare schaduwzijde hebben, van wege de zware offers die zij geëischt hebben. Niet minder dan 75 hoofdofficieren werden getroffen, waaronder de generaal Edgar Ney en de maarschalk Canrobert, die bijna in handen der Oostenrijksche uhlanen was gevallen. Het regiment zouaven van de garde heeft 700 man verloren, zijnde een derde van het regiment.

— Bij den slag van Magenta is een onzer stukken in handen der Oostenrijkers gevallen. Het was een kanon met gegroefden loop, en is als een groot verlies te beschouwen, want het was naar een geheel nieuw model vervaardigd, hetwelk voor den vijand een geheim was en ook had moeten blijven.

— Te Marseille zijn met drie stoomschepen 2400 Oostenrijksche gevangenen aangebragt.

— De Sardinische gezant alhier, de heer de Villemarina, ontvangt dagelijks gelukwenschingen over de vergrooting van het grondgebied zijns meesters, dat op dit oogenblik het gevolg van den oorlog schijnt te zijn. Die plotselinge aansluiting, van het gemeentebestuur van Milaan uitgegaan, zal bij de diplomatie vele bezwaren doen oprijzen, maar steeds legt, ook bij de diplomatie, een fait accompli veel gewigt in de schaal.

— Baron Gros en zijne secretarissen, die uit China en Japan zijn teruggekeerd, hebben, behalve een groot aantal zeldzaamheden, ook vele belangrijke bescheiden over deze ver verwijderde streken medegebragt. De genoemde personen zijn vol sympathie voor Japan en verrukt over de schoonheid van dat land en de heuschheid en de ontwikkeling der inwoners. Tot hiertoe blijven echter onze handelaren ten achteren, om zich de nieuw geopende wegen ten nutte te maken. De Vereenigde Staten, Engeland en zelfs Rusland zullen ons wel voor zijn. De voortbrengselen der Fransche nijverheid zouden echter in Japan een goeden aftrek vinden.

— Door eenen zwaren brand zijn de groote papier-magazijnen van den heer Lair in de rue du grand Chartier alhier vernield. Vele zaken van waarde heeft men nog kunnen redden.

ZWITSERLAND.

De Zwitsersche regering gaat ijverig voort met het nemen van maatregelen om hare onzijdigheid krachtig te kunnen handhaven. Thans is de wapening bevolen der vestingwerken in den Luziensteig en aan de grenzen tusschen Graauwbunderland en Oostenrijk. Tevens is last gegeven om met den meesten spoed te arbeiden aan de voltooijing der vestingwerken van St. Maurice in het kanton Wallis, aan den kant van Savoye en Frankrijk.

Uit Bern wordt gemeld dat de Zwitsersche troepen, onder bevel van den majoor Latour, in den vroegen morgen van 9 Junij drie Oostenrijksche oorlogsstoombooten in het gezigt kregen, die onderscheidene andere vaartuigen op sleeptouw hadden. Naauwlijks waren die schepen in de Zwitsersche wateren aangekomen, of de majoor legde er arrest op; de Oostenrijkers gaven zich dadelijk over. De majoor begaf zich toen aan boord van een der stoombooten (de *Radetsky*), en bragt alle de Oostenrijksche vaartuigen naar Magadino op, waar zij naast de zich daar reeds bevindende vijf Sardinische stoombooten zijn gelegd, en door de Zwitsersche troepen worden bewaakt.

ITALIE.

De bondgenooten hebben na de bezetting van Milaan op nieuw eene voorwaartsche beweging gemaakt, en wel in de rigting van Lodi. Een Oostenrijksch corps, onder generaal Benedeck, stond te Marignano, 3 uren ten z. o. van Milaan, en werd aldaar aangevallen door het corps van den maarschalk Baraguay d'Hilliers, met dat gevolg dat de Oostenrijkers ook deze stelling moesten opgeven. Bij die gelegenheid hebben de Franschen, naar hunne opgave, weder 1200 gevangenen gemaakt, maar van hun verlies wordt geene melding gemaakt. Hoewel dit wapenfeit niet gelijk kan gesteld worden met dat van Magenta, zoo blijft het echter de geestdrift der Fransche troepen levendig houden. Een groot aantal deserteurs, natuurlijk Lombardiërs, komen bij het leger der bondgenooten aan.

De Oostenrijkers trekken in geregelde orde naar de Adda terug, en ontvangen, even als de bondgenooten, op nieuw versche troepen. Of zij later nog eenen slag zullen wagen of alleen op hunne vestingen zullen steunen, is moeijelijk te gissen. Die vestingen kunnen echter niet zoo lang verdedigd worden als vroeger, want zelfs de moerassen in den omtrek van Mantua zijn voor de nieuwe Fransche kanonneerbooten toegankelijk. De bezetting van Laveno, 650 man sterk, die, om de Adda te bereiken, dat gedeelte van Lombardye had moeten doortrekken dat in opstand is, heeft zich op eenige vaartuigen naar de Zwitsersche wateren begeven. Deze troepen hebben te Magadino de wapenen nedergelegd. Bologna is mede door de Oostenrijkers ontruimd.

— Keizer Napoleon en koning Victor Emanuel hebben te Milaan het Te Deum bijgewoond dat ter viering van de behaalde overwinningen aldaar in den Dom is gezongen. De keizer heeft bij die gelegenheid de straten der stad doorgereden. Er heerscht aldaar eene buitengewone geestdrift. De keizer heeft zijn verblijf niet gevestigd in het paleis van den aartshertog-stedehouder, maar op eene hofstede buiten de stad.

— Koning Victor Emanuel heeft eene proclamatie aan de ingezetenen van Lombardye uitgevaardigd, waarin hij wijst op de overwinningen, die aan de bondgenooten den weg naar Milaan hebben geopend. Is eenmaal de onafhankelijkheid verzekerd, zegt hij, dan zal uwe vrijheid duurzaam bevestigd zijn. Ondersteunt onze bedoelingen en toont u eene nieuwe bestemming waardig, na een eeuw van lijden.

— Thans heeft ook de hertogin-regentes van Parma hare staten verlaten, het bewind aan het gemeentebestuur overlatende. Dit bestuur heeft eene commissie naar den koning van Sardinie gezonden, om hem te verzoeken het bewind over het land te aanvaarden.

— Uit Napels wordt gemeld dat de Fransche en Sardinische gezantschaps-hôtels verlicht zijn geweest. De burgerij wilde dit voorbeeld volgen, maar werd daarin door de politie verhinderd. De generaal Filangieri is ongeneigd om als minister-president op te treden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 9 Junij.

De keizer heeft in eene dagorder aan het leger dank gezegd voor den heldenmoed in den roemrijken slag van Magenta ten toon gespreid. Z. M. beveelt tevens dat de namen van hen, die zich het dapperst onder de dapperen hebben gedragen, opgegeven moeten worden.

Het rapport van generaal Gyulay omtrent genoemden slag is thans in zijn geheel bekend geworden. Veel wordt daarin op rekening gesteld van de overmagt des vijands. De vijand, zegt de generaal, heeft de stelling te Magenta duur gekocht, en zal zelfs moeten erkennen, dat wij slechts na eenen heldhaftigen strijd met eenen even dapperen vijand voor zijne overmagt zijn geweken.

— Men spreekt van eene verandering in het personeel van de militaire omgeving des keizers.

— Naar men verzekert heeft de keizer te Verona het besluit geteekend, waarbij aan de Israëliten het regt wordt toegekend om in de verschillende kroonlanden grondeigendom te bezitten.

TURKYE.

Men verzekert dat de Sultan een pacha naar Engeland heeft gezonden, om aldaar 10 drijvende batterijen te bestellen en onderhandelingen te openen tot het sluiten eener nieuwe leening ten bedrage van 200 millioen fr., voor welk bedrag het eiland Candia in pand zou worden gegeven. Natuurlijk vereischt dit berigt eene nadere bevestiging.

— Een groot deel der Hongaarsche officieren in Turksche dienst hebben hun ontslag genomen en zijn vertrokken om aan den strijd tegen Oostenrijk deel te nemen.

— Door de Franschen zijn ook in de Turksche wateren eenige Oostenrijksche schepen genomen.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 23 April.

Door Z. Exc. den gouverneur-generaal is benoemd tot predikant bij de prot. gemeente te Makasser, ds. P. L. de Gaay Fortman, van verlof uit Nederland teruggekeerd en vroeger pred. te Pasoeroean. Voorts zijn ter beschikking gesteld van den directeur der cultures de hh. mrs. H. A. Blume en A. M. Oudemans, uit Nederland aangekomen. Aan mr. J. A. van der Chijs, 1sten commies ter algemeene secretarie, is tijdelijk de redactie der *Java Courant* opgedragen.

De expeditie naar Boni schijnt, naar men van onderscheidene kanten verneemt, nog niet dien uitslag gehad te hebben, dien men daarvan verwacht had. De Boniërs steken nog stoutmoedig het hoofd op en hijschen steeds de Nederlandsche vlag het onderste boven. Het plan was daarom om ook Pasimba, het tegenwoordig verblijf der koningin, te bezetten, maar daaraan zal men weinig gevolg kunnen geven, omdat er onder de troepen te Badjoa eene hevige ziekte, de cholera, is uitgebroken. Waarschijnlijk zullen de troepen, met uitzondering van een bataillon, worden terug gezonden.

— In de dessa Poendoeng, aan de Solo rivier, is een 9-jarig meisje, dat zich in de rivier baadde, door een kaaiman weggesleept, terwijl de vader zich voor eenige oogenblikken had verwijderd. Den volgenden dag heeft men het lijk teruggevonden. Het had 28 wonden en een der beenen was door den kaaiman afgebeten.

STADS-BERIGTEN.

HER-IJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, gezien hebbende het besluit van Gedeputeerde Staten van Zuidholland, in dato den 15den Februarij jl., no. 41, 2de afd. (*Prov. Blad* no. 21), betreffende den her-ijk der maten en gewigten in Zuidholland, en gelet op de voordragt van den Arrondissements-IJker alhier, van den 2den dezer maand; herinneren bij deze den Ingezetenen dezer Gemeente hunne verpligting, tot het doen her-ijken van alle de bereids te voren geijkte lengte- en inhoudsmaten en gewigten, benevens de bij de inhoudsmaten van drooge waren behoorende strijkels, waarmede deze, overeenkomstig art. 6, van Z. M. besluit van den 21sten December 1822 (*Staatsblad* no. 54), moeten worden afgestreken. En worden zij ten dien einde opgeroepen ter bezorging der gemelde maten en gewigten, wel schoon gemaakt en gezuiverd, aan het Lokaal van den IJk, in de *Lange Schoolsteeg*, — zullende daartoe, tegen dadelijke betaling, worden geväceerd:

Voor Wijk I, op den 3 en 4 Mei.
— » » II, van den 5 tot den 7 Mei.
— » » III, van den 9 tot den 12 Mei.
— » » IV, van den 13 tot den 19 Mei.
— » » V, van den 20 tot den 26 Mei.
— » » VI, van den 27 Mei tot den 6 Junij.
— » » VII, van den 7 tot den 17 Junij.
— » » VIII, van den 18 tot den 24 Junij.
— » de Buitenwijk, van den 25 tot den 30 Junij.

met uitzondering echter van de goud- en zilversmids-, benevens de apothekers-, of medicinale-gewigten, voor welker her-ijking afzonderlijk zitting zal gehouden worden, te weten:

Voor de goud- en zilversmids-gewigten,
— voor Wijk I, II, III en IV op den 26 April.
— » » V, VI, VII, VIII en de Buitenwijk, op den 27 April.
Voor de medicinale-gewigten, voor Wijk I, II, III en IV, op den 28 April.
— » » V en VI, op den 29 en 30 April.
— » » VII, VIII en de Buitenwijk, op den 2 Mei.
telken dage van des morgens 9 tot des namiddags 1 ure, uitgezonderd Zon- en Feestdagen.

En vermanen Burgemeester en Wethouders voornoemd een iegelijk wien het aangaat, om zich bovengemelde dagen ten nutte te maken, aangezien de termijn voor den her-ijk in dit jaar eindigt met den 30sten Junij aanstaande, en terstond na het eindigen van dezen termijn het gebruiken of voorhanden hebben van ongeijkte maten en gewigten, volgens Koninklijk besluit van den 30sten Maart 1827 (*Staatsbl.* no. 13), verboden en, behalve met verbeurdverklaring der maten en gewigten, strafbaar is met eene boete van *tien* tot *honderd* gulden.

Wordende aan de belanghebbenden in het algemeen bij deze voorts herinnerd de Notificatie van Gedep. Staten van Zuidholland in dato 4 Augustus 1820, volgens welke de ijkpligtigheid zich uitstrekt tot alle handel- en neringdoende lieden, fabriekeurs en ambachtslieden, die in hunnen handel of hun bedrijf, eenige maten of gewigten gebruiken, en de apothekers of medicijnbereiders in het bijzonder, aan art. 3 en 5 van Z. M. besluit in dato 21 October 1819 (*Staatsbl.* no. 52), bepalende hunne gehoudenheid tot het bezit van een *vol stel* gewigten, en medeverpligting tot den jaarlijkschen her-ijk daarvan, alsmede aan het Koninklijk besluit van den 5den Februarij 1826, no. 153, volgens hetwelk de bij den eersten ijk gestempelde greingewigten, zonder die eene nadere stempeling te doen ondergaan, jaarlijks door den ijker moeten worden nagezien en onderzocht.

En wordt wijders door deze ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat tot jaarletter gedurende 1859 voor den ijk der maten en gewigten bepaald is de letter 𝔓.

En zal deze door aanplakking en door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
LEYDEN, 7 April 1859. V. PUTTKAMMER, Secretaris.

KERKNIEUWS.

BRIELLE, 9 Junij. Wegens het bedanken van ds. Worst, te Epe, heeft de kerkeraad der Ned. herv. gemeente alhier op nieuw het volgende 12-tal predikanten gevormd: dd. Dardenne Ankringa, te Geervliet; Giltay, te 's Heer-Arendskerke; Homan, te Varsseveld; Keller van Hoorn, te Baambrugge; Jans, te Westzaan; Kolff, te Oudewater; van der Meulen, te Bedijkte Schermer; de Mazure, te Bennebroek; Noordink, te Hall; de Pecker, te Waddingsveen; Rogge, te Oud- en Roodkerk; en Zwart, te Boskoop.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 11den Junij de heer N. H. Dijk, in de regten, na openbare verdediging van zijn akademisch proefschrift: *Over pacht en pachtstelsels.*

Denzelfden dag de heer J. J. W. van den Biesen, in de regten, na openbare verdediging van zijn akademisch proefschrift: *Iets over de wet op de patenten.*

ADVERTENTIEN.

De Ondergeteekonde heeft de eer zich minzaam aan te bevelen, tot het geven van grondig onderwijs op de **Piano-Forte**; deugdelijke bewijzen van bekwaamheid kunnen geproduceerd worden. Adres Oude Rhijn, Wijk VI. N°. 119, tegenover het Weeshuis.

LEYDEN, 10 Junij 1859. ANNA CATHERINA VERVOORT.

Wordt verlangt met primo Julij a. s. een **Kantoorbediende**, een' goede hand schrijvende en met de gewone werkzaamheden bekend. Opgaaf bij wien werkzaam onder Letter **Q.** bij de Boekhandelaars GEBs. VAN DER HOEK, Breedestraat.

Eene Dienstmaagd van de R. C. Godsdienst, dertig jaar oud, zag zich gaarne tegen 1°. Augustus of November alhier geplaatst als **Tweede- of Derdemeid**, bekwaam zijnde tot Naaijen, Mazen, Strijken, met de Wasch om te gaan, alsmede Tafel dienen; uit hare betrekking waarin zij 4 jaren dienstbaar is zijn de beste getuigen te bekomen. Hierop reflecteerende gelieve men zich te adresseren onder de Letters **G. M.** bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, Breedestraat alhier.

AANBESTEDING

tot eene **gedeeltelijke Verbouwing** van het Gesticht der inrigting van Liefdadigheid voor de Katholijken te *Leyden*, met verschillende daarmede in verband staande werkzaamheden, op Donderdag den 16^{den} Junij 1859, des morgens ten *elf* ure, in een der localen van het Gesticht, alwaar de teekening en het bestek ter inzage zal liggen.

AANBESTEDING VAN BEWASSCHING.

De ADMINISTRATIE VAN HET NOSOCOMIUM ACADEMICUM wenscht het **Wasschen** en **Bleeken** van de Goederen, benoodigd voor de inwonende Suppoosten en Patiënten in genoemd Gesticht, voor één jaar, loopende van 1 Julij 1859 tot 30 Junij 1860, aan te besteden. De voorwaarden zullen van 14—17 Junij e. k., des morgens van 10—12 uur, in het Nosocomium ter visie liggen. Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Hoogleeraar A. E. SIMON THOMAS.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

Na daartoe bekomen Regterlijke Autorisatie van de Arrondissements-Regtbank te Leyden,

in het Logement »*de Stad Rome*" bij J. VAN DER VOET, te *Warmond*, op Donderdag 23 Junij 1859, des middags ten 12 ure, bij opbod en afslag, ten overstaan van den Notaris M^{r}. H. OBREEN, te *Leyden*, van een alleraangenaamst gesitueerd BUITENVERBLIJF genaamd: ***ZIJLZICHT***, met deszelfs hecht, sterk en weldoortimmerd en zeer keurig onderhouden HUIS, staande aan de Warmonder Lee in het Dorp *Warmond*, hebbende de fraaiste uitzigten in den Tuin, over de Lee en de Velden; bevattende het Huis riante Suite, Zijkamer, Koepeltje, Keuken, vier Bovenkamers, Koepeltje, Meidenkamer, Zolder, Turfzolder, Provisiekamer en Kelder; de Kamers allen behangen en meerendeels van Stookplaatsen voorzien.

Voorts welaangelegden TUIN met Vruchtboomen beplant, groot Kippenhok en Loop. Het Huis gemerkt N°. 37, Kadastraal bekend Sectie D. N°. 197, Tuin groot 15 roeden, 80 ellen, en 198, Huis en Erf groot 2 roeden, 70 ellen.

Te aanvaarden den 1sten September 1859.

Kunnende 2/3 van den koopprijs des verkiezende op het te veilen perceel als eerste Hypotheek gevestigd blijven.

Te bezigtigen des Maandags, Dingsdags en Woensdags van iedere week voor de veiling van 12—3 uren, mits bij de Bewoonsters belet vragende.

Inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

J. W. P. KLUIT, Notaris, residerende te *Alphen*, zal als lasthebbende van zijne principalen, op Donderdag den 21sten Julij 1859, in het openbaar doen veilen, en op Donderdag 28 Julij 1859, beide des morgens ten *elf* ure, ten huize van den Logementhouder LARIVE, te *Alphen*, definitief toewijzen:

N°. 1. Eene in werking zijnde BEENZWARTFABRIEK, door stoom gedreven wordende, zijnde de machine van hooge drukking en 8 paardenkracht, met de verdere Werktuigen en alle de losse en vaste Gereedschappen daartoe behoorende.

N°. 2. Eene STOOMOLIESLAGERIJ, werkende met twee Voor- en drie Naslagen, en 2 paar Maalsteenen, zijnde de machine van middelbare drukking en 30 paardenkracht met de verdere Werktuigen, alle de losse en vaste Gereeedschappen, zijnde daaraan ook verbonden een GEBOUW, ingerigt tot het maken van Patent-Olie.

N°. 3. Eene BOUWMANSWONING c. a., benevens 8 bunders, 43 roeden, 42 ellen allerbest WEI- OF HOOILAND.

Alles gelegen onder *Alphen*.

De perceelen N°s. 1 en 2 zijn te aanvaarden 1 Augustus of 15 September 1859 en N°. 3, de Landerijen, met Kersmis 1859 en de Getimmerten 1 Mei 1860.

Alles breeder bij billetten omschreven, terwijl nadere onderrigtingen zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, alwaar de Memorie van Lasten, zoomede ten Kantore van den Notaris W. F. OVERHOFF JUNIOR, te *Amsterdam*, 8 dagen vóór de veiling zal ter visie liggen.

BEURTSCHEPEN IN LADING IN DE HAVEN, ALHIER.

Naar	*Zwolle*,	Dingsdag	12 ure,	Schipper	J. JANSEN.
»	*Sneek*,	Woensdag	12 »	»	S. DE VRIES.
»	*Deventer*,	Donderdag	12 »	»	H. J. BOSCH.
»	*Kampen*,	»	12 »	»	K. ROZENDAAL.
»	*den Helder*,	»	12 »	»	C. JONKER.

☞ De vertrekuren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door. De goederen kunnen desverkiezende bij den Bestelder B. v. DORSTEN Cz., geborgen worden, bij wien de naauwkeurigste inlichtingen zijn te bekomen voor de Provincien Noord-Holland, Gelderland, Drenthe, Overijssel, Groningen en Friesland.

PRIJZEN DER OLIE, Amsterdam 10 Junij.

Raapolie, op 6 w. *f* 36 cont. *f* 34$\frac{1}{2}$. Lijnolie, op 6 w. *f* 33 cont. *f* 31$\frac{1}{2}$.

TER MARKT TE LEYDEN AANGEVOERD.

10 en 11 Junij.	VERKOCHTE HOEVEELHEID		PRIJZEN. Laagste.	PRIJZEN. Hoogste.
Winter-Tarwe	16	mud.	*f* 9.—	*f* 9.50
Zomer »	10	»	- 7.75	- 8.50
Winter-Rogge	30	»	- 6.—	- 6.50
Gerst	22	»	- 4.50	- 5.—
Chevalier	19	»	- 5.50	- 6.—
Zware Haver	17	»	- 4.75	- 5.25
Ligte »	23	»	- 4.25	- 4.50
Duivenboonen	8	»	- 9.—	- 9.50
Paardenboonen	13	»	- 7.75	- 8.25
Stieren		stuks	-	-
Kalf koeijen	66	»	- 115.—	- 185.—
Vettekoeijen	24	»	- 143.—	- 214.—
Varekoeijen	83	»	- 74.—	- 148.—
Kalveren (vette)	166	»	- 20.—	- 63.—
» (magere)	22	»	- 2.—	- 3.50
Hamels magere	214	»	- 14.—	- 26.—
Hamels vette	86	»	- 19.—	- 28.50
Ooijen magere		»	-	-
Ooijen vette	36	»	- 18.—	- 24.—
Lammeren magere	3700	»	- 4.50	- 10.50
Lammeren vette jarige		»	-	-
Varkens magere	30	»	- 10.—	- 24.—
Varkens vette		»	-	-
Varkens Biggen	120	»	- 6.—	- 11.—
Boter 1ste qualiteit 1/4 vat			- 36.—	- 42.—
Boter 2de » 1/4 »	9660	N. ℔.	- 30.—	- 35.—
Boter 1ste » per ℔			- 0.90	- 1.05
Boter 2de » » »			- 0.75	- 0.87$\frac{1}{2}$
Turf haardbr. 1ste soort	1115	ton	- 0.60	- 0.65
Turf (graauwe)	5000	»	- 0.17$\frac{1}{2}$	- 0.20
Lange Zwarte	2700	»	- 0.20	- 0.25

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG 10 Junij.

			Laagst koers	Hoogst koers	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2$\frac{1}{2}$	pCt.	60$\frac{3}{4}$	61	60$\frac{7}{8}$
Dito Certificaten	» 3	»	74	74$\frac{1}{8}$	74
Dito dito	» 4	»	93$\frac{5}{8}$	93$\frac{3}{4}$	93$\frac{5}{8}$
Amortisatie Syndicaat	» 3$\frac{1}{2}$	»	80	—	—
Handelmaatschappij	» 4$\frac{1}{2}$	»	126	126$\frac{1}{4}$	126$\frac{1}{4}$
O. I. Leening	» 4	»	93$\frac{7}{16}$	94	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» 4$\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» 4$\frac{1}{2}$	»	—	—	—
BELGIE,	» 2$\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2$\frac{1}{2}$	»	47$\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito	» 4$\frac{1}{2}$	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» 4$\frac{1}{2}$	»	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» 1$\frac{1}{2}$	»	28$\frac{7}{8}$	29$\frac{1}{8}$	29
Dito Obligatiën	» 3	»	40	40$\frac{1}{4}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	38$\frac{1}{8}$	38$\frac{11}{16}$	38$\frac{11}{16}$
Bewijzen Coupons			—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	41$\frac{1}{4}$	41$\frac{1}{2}$	41$\frac{1}{2}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	101	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	100	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	82	—	—
Dito 1840	» 4	»	77$\frac{3}{4}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	—	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	*f*	146$\frac{1}{2}$	147	—
Dito Obligatiën	» 4	pCt.	73	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4$\frac{1}{2}$	»	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	42	—	—
Dito Metall.	» 5	»	40$\frac{1}{2}$	40$\frac{15}{16}$	40$\frac{15}{16}$
Dito Nieuwe	» 5	»	59	59$\frac{1}{4}$	59$\frac{1}{4}$
Dito 1847	» 2$\frac{1}{2}$	»	22$\frac{3}{8}$	22$\frac{7}{8}$	22$\frac{7}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	—	—	—
SARDINIE,	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» 4$\frac{1}{2}$	»	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 5	»	87$\frac{1}{2}$	—	—
GRENADA, Obligatiën	» 3$\frac{1}{2}$	»	15$\frac{1}{2}$	15$\frac{5}{8}$	15$\frac{9}{16}$
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	16$\frac{5}{16}$	16$\frac{3}{8}$	16$\frac{5}{16}$
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Braz. 1843, £ 100, 4$\frac{1}{2}$ pCt. 94$\frac{3}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening 3$\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie 3$\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 3.

Te Leyden, ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.